

PATVIRTINTA
Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2019 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T-61

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. BENDROJI DALIS

Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau - Biuras) - Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T-79 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro įsteigimo“ įsteigta biudžetinė įstaiga, juridinių asmenų registre įregistruota 2008 m. balandžio 30 d.

Įstaigos adresas: Strūnaičio g. 3, LT-18116 Švenčionys, kontaktinis telefonas (8 387) 20609, faksas (8 387) 20608, el. p. svencionys.sveikata@gmail.com, įstaigos kodas 301700695.

Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. A-87 „Dėl negyvenamųjų patalpų priskyrimo patikėjimo teise valdyti ir naudoti“ Biurui priskirtos patikėjimo teise valdyti ir naudoti savivaldybei nuosavybės teise priklausančios 107 kv. m. patalpos.

Vadovaujantis 2012 m. gegužės 2 d. Centralizuotos buhalterinės apskaitos tvarkymo sutartimi, Biuro buhalterinę apskaitą pagal pateiktus dokumentus vykdo Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyrius.

Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Savivaldybės mero potvarkiais, Administracijos direktoriaus įsakymais bei Biuro nuostatais.

Pagrindinė Biuro veikla – visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas.

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

2. FINANSAVIMAS 2018 METAIS

Pagrindiniai Biuro lėšų šaltiniai yra Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, skiriama savivaldybių biudžetams, Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, savivaldybės biudžeto lėšos bei pajamos, gaunamos vykdant licencijuotą visuomenės sveikatos priežiūros veiklą, t. y. už teikiamas privalomojo sveikatos mokymo paslaugas (1 lentelė).

1 lentelė

Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija – 84 700 EUR	Visuomenės sveikatos stiprinimo ir stebėsenos funkcijoms vykdyti 38 000 EUR	darbo užmokesčiui	25 794 EUR
		socialiniam draudimui	8 324 EUR
		prekių ir paslaugų naudojimui	3 882 EUR
	Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros funkcijai vykdyti 46 700 eurai	darbo užmokesčiui	34 165 EUR
		socialiniam draudimui	10 400 EUR
		prekių ir paslaugų naudojimui	2 135 EUR
Savivaldybės biudžeto lėšos savarankiškomis funkcijoms vykdyti– 8 733 EUR	Sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose dalinis finansavimas	darbo užmokesčiui	5 493 EUR
		socialiniam draudimui	1 690 EUR
		prekių ir paslaugų naudojimui	1 550 EUR
Pajamos už paslaugas – 7 363 EUR	Privalomieji sveikatos mokymai	darbo užmokesčiui	851 EUR
		socialiniam draudimui	260 EUR
		prekių ir paslaugų naudojimui	4 413 EUR
		kito materialiojo turto įsigijimas	1 839 EUR
Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa-3 913 EUR	Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	veikloms	3 913 EUR
Regioninės plėtros projektas „Sveikos gyvensenos skatinimas Švenčionių rajone“ (08.4.2-ESFA-R-630-01-0005)	ES paramos lėšos 5612 EUR	veikloms	6107 EUR
	Valstybės biudžeto lėšos 495 EUR		

Iš viso:			110 816 EUR
-----------------	--	--	--------------------

3. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBO UŽMOKESTIS, KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

Biuro organizacinė struktūra, etatų skaičius ir darbo užmokestis atsispindi 2 lentelėje.

2 lentelė

Pareigų pavadinimas	Etatų sk.	Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas	Pareiginė alga (Eur)	Priemokos už papildomą darbą, premijos (Eur)	Iš viso priskaičiuotas DU per 2018 m. (Eur)	Pastabos
Direktorius	1	6,5	861,25		10983,10	2018 m. balandžio 27 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-100 nuo 2018 m. gegužės 1 d. nustatyta 5 proc. pareiginės algos kintamoji dalis.
Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	1	4,5	596,25	1132,89	6982,28	
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	1	4,7	622,75		449,76	
Vaikų ir	1	4,1	543,25	1484,08	8283,78	

jaunimo sveikatos priežiūros specialistas						
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas (bendrojo lavinimo mokyklose)	4,0	3,2 – 3,9	424,00 – 516,75	2968,02	24779,31	
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas (ikimokyklinio ugdymo įstaigose)	1,5	3,2 – 3,4	424,00 – 450,50	699,61	8080,94	
Viso iš SAM dotacijos lėšų					59559,17	
Sveikatos priežiūros specialistas maitinimo organizavimui	1	3,6-4,3	477,00 – 569,75	718,48	5492,87	
Viso SB lėšų					5492,87	
Viso ES lėšos				258,92	258,92	
Viso iš pajamų už suteiktas paslaugas				851,44	851,44	
IŠ VISO:	10,5				66162,40	

2018 m. spalio mėn. visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė išėjo neštumo ir gimdymo atostogų. Ataskaitinių metų bėgyje pasikeitė sveikatos priežiūros specialistė maitinimo organizavimui.

Siekiant užtikrinti kokybišką visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą savivaldybės gyventojams, Biuro darbuotojai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose.

2018 m. Biuro direktorė dalyvavo:

- kvalifikacijos kėlimo kursuose „Sveikatos politikos ir strategijos naujovės”, Vilniuje;
- mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Vėžio prevencijos ir kontrolės ateitis-palankūs sprendimai ir bendradarbiavimas“, Kelmėje.

Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas dalyvavo:

- profesinio tobulinimo kursuose „Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programa“, Trakuose;
- mokymuose „Savivaldybės gyventojų gyvenimo tyrimo metodologiniai aspektai”, Vilniuje.

Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas dalyvavo:

- profesinio tobulinimo kursai „Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programa“, Trakuose;
- seminare-diskusijoje „Vaikų maitinimas švietimo įstaigose”, Kėdainiuose;
- seminare-diskusijoje „Vaiko sveikatos stebėsenos mokykloje aktualijos”, Vilniuje;
- kvalifikacijos kėlimo mokymuose „Nauji vaikų maitinimo organizavimo reikalavimai pagal maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašą nuo 2018.09.01“, Vilniuje;
- seminare-diskusijoje „Vaikų burnos sveikatos aktualijos”, Vilniuje;
- seminare-diskusijoje „Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros įgyvendinimo mokyklose aktualijos”, Trakuose.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdantys sveikatos priežiūrą bendrojo ugdymo įstaigose, dalyvavo:

- kvalifikacijos kėlimo mokymuose „Nauji vaikų maitinimo organizavimo reikalavimai pagal maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašą nuo 2018.09.01“, Vilniuje;
- seminare „Vaikams ir jaunimui skirtų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir iššūkiai” Vilniuje ;
- kūrybinėse dirbtuvėse „Vaikų psichikos sveikatos stiprinimo galimybės mokykloje. Ką galime nuveikti kartu ?” Vilniuje;
- mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Vėžio prevencijos ir kontrolės ateitis-palankūs sprendimai ir bendradarbiavimas“, Kelmėje;
- seminare-diskusijoje „Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros įgyvendinimo mokyklose aktualijos”, Trakuose.

4. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGOS TURTĄ IR JO BŪKLĘ

Biuro ilgalaikis turtas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pagal grupes, pateikiamas 3 lentelėje.

3 lentelė

Ilgalaikis materialusis turtas	Įsigijimo savikaina (Eur)	Nusidėvėjimas (Eur)	Likutinė vertė (Eur)
Transporto priemonės	15002,32	15002,03	0,29

Negyvenamieji pastatai	122599,94	23240,57	99359,37
Baldai	2414,88	2131,05	283,83
Kompiuterinė įranga	7439,14	7437,11	2,03
Kita biuro įranga	5623,51	5351,86	271,65
Nematerialusis turtas	13624,87	11929,66	1695,21
Kitas ilgalaikis turtas	385,20	384,91	0,29
Kompiuterinė įranga pagal panaudos sutartį	5353,04		5353,04
Viso:	172442,90	65477,19	106965,71

5. BIURO PARENGTOS VEIKLOS ATASKAITOS, INFORMACIJA

1. Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo ataskaita už 2017 m. I pusmetį ir už metus (SAM, 6 priedas).
2. Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo planuojami vertinimo kriterijai ir jų reikšmės (SAM, 1 priedas).
3. Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo ataskaita už 2017 m. I pusmetį ir už metus (SAM, 2 priedas).
4. Sveikatos ugdymo ir mokymo 2018 m. I - IV ketvirčių ataskaitos Nr. 41-1-*sveikata* (SMLPC).
5. 2017 m. personalo ataskaita (HI Sveikatos informacijos centras).
6. Viešųjų pirkimų ataskaita (Viešųjų pirkimų tarnyba).
7. Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro Finansų kontrolės 2017 m. būklės ataskaita.
8. VSPC (valstybiniam psichikos sveikatos centrui) pateikta informacija apie vykdytas psichikos sveikatos stiprinimo, psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos 2017 m. priemones.
9. ULAC (užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrui) pateikta informacija apie ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2017 m. vykdytas priemones.
10. Parengta Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2017 m. veiklos ataskaita.
11. Pateikti pasiūlymai 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas regioniniu lygiu“ Švenčionių rajono savivaldybės administracijos rengiamam projektiniam pasiūlymui.

6. BENDRADARBIAVIMAS

Nuo įstaigos veiklos pradžios pasirašyta 42 bendradarbiavimo sutartys su socialiniais partneriais, bendruomenėmis, ugdymo įstaigomis. Per 2018 m. pasirašyta 1 nauja sutartis.

Atsižvelgiant į faktą, kad visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos bent iš dalies yra įvairių įstaigų ir organizacijų veiklos dalis, siekiama tiek su rajono savivaldybės teritorijoje, tiek už jos ribų esančiomis įstaigomis, plėtoti bendradarbiavimą sveikos gyvensenos ugdymo veikloje. Vykdamas sveikatinimo veiklas rajone bendradarbiaujama su Švenčionių rajono sporto centru, Švenčionių ir Švenčionėlių socialinių paslaugų centrais, rajono bendrojo ugdymo, kultūros įstaigomis, rajono seniūnijomis. Vykdamas tikslines sveikata stiprinančias programas bendradarbiaujama su Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje esančiomis viešosiomis ir privačiomis asmens sveikatos priežiūros įstaigomis.

7. VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMAS SAVIVALDYBĖJE

Visuomenės sveikatos biuras 2018 m. vykdė Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamas valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą, visuomenės sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stebėseną.

7.1. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MOKYKLOSE

Sveikatos priežiūrą mokyklose koordinuoja Biuro vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas.

2018 m. spalio mėn. patvirtinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose, darbo planai 2018/2019 mokslo metams, suderinti su ugdymo įstaigų vadovais.

2018 m. Švenčionių rajono savivaldybės bendrojo lavinimo, bei rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose visuomenės sveikatos priežiūrą vykdė 6 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai.

Esant poreikiui ir galimybėms, į mokyklas buvo kviečiami lektoriai. Taip pat paskaitas skaitė Biuro vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas, Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas, Biuro direktorius.

Be pirmosios pagalbos teikimo, konsultacijų ir sveikatos ugdymo renginių, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai mokyklose vykdė ir kitas teisės aktais numatytas funkcijas, užtikrino Biuro direktoriaus įsakymais patvirtintos privalomos dokumentacijos pateikimą.

Vadovaujantis teisės aktais reglamentuojamą mokinių maitinimo tvarką bendrojo ugdymo mokyklose, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdė mokinių maitinimo organizavimo priežiūrą. Vieną kartą per savaitę buvo tikrinama, ar maitinimas buvo organizuotas pagal mokyklos steigėjo ar jo įgalioto asmens patvirtintus perspektyvinius valgiaraščius ir užkandžių

asortimento sąrašus. Mokinių maitinimo organizavimo tvarką prižiūrintis specialistas kartą per savaitę pildė „Valgiaraščio ir mokinių maitinimo atitikties“ žurnalą.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai rinko informaciją apie kasmetinius mokinių sveikatos profilaktinius patikrinimus. Apibendrintą informaciją teikė mokyklos bendruomenei, Biurui. Informacija apie mokinių sveikatos sutrikimų būklę buvo registruojama pagal šeimos gydytojo išduotą „Vaiko sveikatos pažymėjimą“ (forma Nr. 027-1/a). Visi duomenys apie vaikų sveikatos būklę buvo suvesti į vaikų visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą, kuri, Biurui bendradarbiaujant su Higienos institutu, įdiegta 2016 m. rudenį.

Mokinių bendrasis sergamumas buvo registruojamas pagal gydytojo išduotą pažymą „Medicinos pažyma dėl neatvykimo į darbą, darbo biržą ar ugdymo instituciją“ (forma Nr. 094/a).

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdė užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą. Gavus tėvų sutikimą, buvo atliekami mokinių higieninės švaros patikrinimai. 2018 m. iš viso patikrinta 5750 mokinių. Specialistai 2018 metais kas ketvirtį Biurui teikė duomenis apie mokinių asmens higienos patikrinimą.

Ataskaitiniais metais visuomenės sveikatos priežiūros specialistės, vykdančios visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas rajono bendrojo ugdymo įstaigose organizavo 1844 sveikatos ugdymo, mokymo renginius: paskaitas, konsultacijas, pokalbius, praktinius užsiėmimus, akcijas. Šiuose renginiuose dalyvavo 10250 rajono ugdymo įstaigų bendruomenės narių (moksleivių, pedagogų, techninio personalo ir virtuvės darbuotojų).

7.2. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS

Visuomenės sveikatos stiprinimo priemonės Biure vykdė visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas, vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas, Biuro direktorius. 2018 m. Biuras veiklą vykdė įvairiose sveikatos stiprinimo srityse:

Neinfekcinių ligų profilaktika. Kovo mėn. Švenčionių viešosios bibliotekos skaitykloje įvyko rajono gyventojų susitikimas su onkologu, fitoterapeutu Juozu Ruolia. Biuro specialistės kovo mėn. vedė pamoką diskusiją „Visuomenės sveikatos biuro specialisto profesija“ Švenčionių progimnazijos 6 kl. mokiniams Karjeros dienoje. Balandžio mėn. psichologė Eglė Gudalienė pravedė 4 paskaitas – praktinius užsiėmimus tema „Stresas egzaminų metu“ Pabradės „Ryto“ ir „Žeimenos“ gimnazijų, Švenčionių Z. Žemaičio, Švenčionėlių Mindaugo gimnazijų abiturientams. Sausio, balandžio mėn. Biure vyko 4 „Nėščiujų mokyklėlės“ užsiėmimai, kuriuos vedė natūralaus maitinimo specialistė N. Bartkevičienė. Pasaulinei sveikatos dienai skirtą renginį „Senjorai, vitaminai, mineralinės medžiagos ir...“ Švenčionių socialinių paslaugų centro neįgaliųjų ir senjorų dienos centre „Verdenė“ vedė Biuro specialistės A. Aglinskienė ir R. Kiškėnienė. Savižudybių prevencijos dienai pažymėti Biuras organizavo dviračių žygį prie Bėlio ežero, kurio metu psichologė Jolita Čepulkovskienė pravedė pokalbį „Kaip padėti žmogui, kuris išgyvena psichologinę krizę“. Gegužės mėn., Šeimos dienai paminėti, Biure vyko „Kūrybinių dirbtuvių“ užsiėmimas. Ataskaitiniais metais Pabradės „Ryto“ gimnazijoje, Švenčionėlių progimnazijoje buvo prarastos 3 pamokos „Mobilieji telefonai ir sveikata“.

Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programos užsiėmimai rajone (Švenčionėliuose, Pabradėje) vyko sausio, liepos mėn. Sausio mėn. Švenčionių socialinių paslaugų centro neįgaliųjų ir senjorų dienos centre „Verdenė“ vyko akcija „Žinok savo

skaičius". Kovo mėn. Biure vyko seminaras-pasitarimas rajono gydytojams dėl Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programos įgyvendinimo, kuriame dalyvavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos, Medicinos fakulteto doc. dr. Auksė Domeikienė. Rugsėjo mėn. rajono bendrojo ugdymo įstaigose vyko „Kuprinių svėrimo“ akcija. Ataskaitiniais metais Biuro specialistė R. Kiškėnienė šia tema suteikė 8 konsultacijas.

Gruodžio mėn. Biuro vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas kartu su Švenčionių socialinių paslaugų centro Vaikų globos namų auklėtiniais dalyvavo akcijoje „Kalėdinis sveikinimas vienišam žmogui“, kuri vyko Švenčionių socialinių paslaugų centro senų ir neįgalių žmonių namuose. Ši akcija vyksta nuo 2009 m.

2018 m. neinfekcinių ligų profilaktikos tema skirtuose renginiuose dalyvavo 778 asmenys. Šia tema ataskaitiniais metais publikuota 33 straipsniai, išplatinta 440 vnt. atmintinių „Akių mankšta“, „Kad mokyklinė kuprinė būtų vaiko draugu“, „Širdies kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos asmenų sveikatos stiprinimo programa“.

Užkrečiamų ligų prevencija ir asmens higiena. Visų Švenčionių rajono bendrojo ugdymo mokyklų 1-ą klasių mokiniams rugsėjo mėn. buvo prarastos pamokos-praktiniai užsiėmimai apie burnos higieną. Lapkričio mėn. Švenčionių lopšelyje darželyje „Gandriukas“ organizuotas konkursas „Higienos ABC“.

2018 m. Biuras vykdė Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuojamą projektą „Pedikuliozės ir niežų profilaktikos programa Švenčionių rajone 2018 m.“ Jo metu dezinfekcijos ir dezinfekcijos paslauga suteikta Švenčionių, Švenčionių, Pabradės, Magūnų, Cirklišio, Svirkų seniūnijų gyventojams (20 gyvenamųjų būstų, kuriuose gyvena 100 asmenų).

Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir asmens higienos temoms skirtuose renginiuose 2018 m. dalyvavo 138 asmenys, publikuota 27 straipsniai, parengta ir išplatinta 60 vnt. atmintinių „Vaikų krūminių dantų dengimas silantais“.

Sveikos mitybos propagavimas. Birželio mėn. kartu su Valstybine maisto veterinarijos tarnyba organizuotas seminaras „Dėl vaikų maitinimo organizavimo aprašo pasikeitimo“, kuriame dalyvavo rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyriaus specialistai, rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovai, asmenys, atsakingi už maitinimo organizavimą rajono bendrojo ugdymo įstaigose. Švenčionių socialinių paslaugų centro vaikų dienos centre organizuota viktorina „Sveika mityba“. Švenčionių lopšelyje darželyje su tėvais buvo prarasti 2 pokalbiai „Sveikatai palankus maistas“. Su šios įstaigos vaikais vyko pokalbis-praktinis užsiėmimas „Sveika mityba- kas tai ?“. Lapkričio mėn. „Bočių“ ataskaitiniame susirinkime vyko pokalbis-diskusija „Sveikata-mityba-sveikata“. Sveikos mitybos temomis taip pat buvo šnekama mokyklose tėvų susirinkimų metu. Švenčionių progimnazijos moksleivių tėvams lektorė Ingrida Kuprevičiūtė praradė paskaitą „Sveikatai palanki vaikų mityba“. Pabradės „Ryto“ gimnazijos moksleivių tėvai paskaitos „Sveikos mitybos principai“ metu susitiko su Raminta Bogušienė. Gruodžio mėn. sveikos gyvensenos propaguotojas, lektorius Artūras Sujeta susitiko su Pabradės „Ryto“, „Žeimenos“, Švenčionių Zigmo Žemaičio, Švenčionių Mindaugo gimnazijų, Švenčionių ir Švenčionių progimnazijų mokiniais. Prarastos 6 pamokos „Šiuolaikinės sveikatai palankios mitybos strategijos #moksleivis 2018“. Šiai temai skirtuose renginiuose 2018 m. dalyvavo 602 asmenys.

Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija. Biuras kartu su savivaldybės Narkotikų kontrolės komisija organizavo kasmetinę akciją „Obuolys vietoj cigaretės“, skirtą Pasaulinei

dienai be tabako paminėti. Švenčionėlių socialinių paslaugų centro vaikų globos namuose, vaikų dienos centre organizuota diskusija „Tabakas; mitai ir faktai“.

Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos temoms skirtuose renginiuose 2018 m. dalyvavo 712 asmenų. Šia tema publikuoti 2 straipsniai, išleisti 3 standai, parengta ir išplatinta 600 vnt. lankstinukų „Obuolys vietoj cigaretės“.

Sužalojimų ir traumų prevencija. Liepos mėn. Švenčionėlių ir Bėlio ežero pliažuose vyko akcija „Būk saugus ir blaivas prie vandens“, kurios metu poilsiautojams buvo atnaujinamos pirmos pagalbos suteikimo žinios. Spalio-gruodžio mėn. kasmet Biuro vykdomos akcijos „Būk matomas tamsoje“ metu rajono gyventojams išdalinta 700 vnt. atšvaitų.

Sužalojimų ir traumų prevencijos temoms skirtuose renginiuose 2018 m. dalyvavo 799 asmenys, šia tema publikuota 14 straipsnių, 5 standai, išplatinta 90 vnt. „Saugus poilsis prie vandens“ atmintinių.

Mokinių lytinis ugdymas. 2018 m. lytiškumo ugdymo temomis įvyko 8 užsiėmimai Švenčionėlių, Švenčionių progimnazijose, Pabradės „Ryto“ ir „Žeimenos“ gimnazijose. Juos vedė akušerė Ramunė Švilpienė ir visuomenės sveikatos specialistas, lektorius Julius Mažonas. Pasaulinei AIDS dienai paminėti praversti 4 protmūšiai „AIDS: geriau žinoti“ Pabradės „Ryto“ ir „Žeimenos“ gimnazijose, Švenčionėlių ir Švenčionių socialinių paslaugų vaikų dienos centruose. Visi protmūšių dalyviai buvo apdovanoti šiais dienai skirtomis atminimo dovanomis.

Renginiuose, skirtuose mokinių lytiniam ugdymui, 2018 m. dalyvavo 257 mokiniai, pedagogai.

Fizinio aktyvumo skatinimo užsiėmimai. Sausio-vasario mėn. Švenčionėliuose ir Švenčionyse, birželio, rugsėjo, spalio, lapkričio mėnesiais Švenčionėliuose ir Pašaminės kaime vyko Šiaurietiškojo ėjimo užsiėmimai.

Biuras dalyvavo Europos sporto savaitės renginiuose, kurių metu Pabradės „Ryto“, „Žeimenos“, Švenčionių pradinės mokyklos ir Švenčionėlių progimnazijos pradinukams Laimontas Rakauskas pravedė fizinio aktyvumo pamokas su TRIKKE paspirtukais. Sausio-balandžio mėn. Švenčionyse ir Švenčionėliuose periodiškai 2 kartus į savaitę vyko laikysenos koregavimo mankštos, kurias vedė kineziterapeutė Ligita Kindurienė.

Fizinio aktyvumo skatinimo renginiuose 2018 m. dalyvavo 720 asmenų. Šia tema publikuotas 1 straipsnis, paruošta ir išplatinta 30 atmintinių „Šiaurietiškas ėjimas“.

Iš viso per 2018 m. Biuras organizavo 128 sveikatos ugdymo, mokymo renginius: paskaitas, konsultacijas, praktinius užsiėmimus, konkursus, viktorinas, akcijas, seminarus, kuriuose dalyvavo 3906 rajono gyventojai, iš kurių 237 – kaimo gyventojai. Biuro renginiuose ataskaitiniais metais dalyvavo 104 ikimokyklinio amžiaus vaikai, 1618 mokyklinio amžiaus vaikai, 111 rizikos grupių vaikas, 237 senjorai, 72 pedagogai, 23 socialiniai darbuotojai, 22 valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų, 1830 kitų tikslinių grupių asmenų. Publikuota 76 straipsniai, paruošta ir išplatinta 1140 vnt. atmintinių.

7.3. VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA

Visuomenės sveikatos stebėseną 2018 m. Švenčionių rajono savivaldybėje buvo vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu

Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“, taip pat pagrindiniu visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje dokumentu – Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programa (toliau – LSP). Remiantis LSP buvo rengiama Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 metų ataskaita.

Higienos institutas 2018 m. šalyje vykdė pirmąjį Suaugusių gyvensenos tyrimą. Mūsų savivaldybės gyventojų anketavimą vykdė Biuro specialistai. Apklausos vyko 2018 m. kovo – gegužės mėnesiais. Apklausti visi planuoti 415 mūsų rajono gyventojų.

Vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną 2018 m. buvo siekiama gauti išsamią informaciją apie Švenčionių rajono bendruomenės sveikatos būklę, veiksnius, darančius įtaką visuomenės sveikatai, kitus visuomenės sveikatos rodiklius, į kuriuos atsižvelgiant planuojamos ir įgyvendinamos būsimos visuomenės sveikatos stiprinimo priemonės.

8. REGIONINĖS PLĖTROS PROJEKTO „SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMAS ŠVENČIONIŲ RAJONE“ (KODAS 08.4.2-ESFA-R-630-01-0005) 2018 M. PRIEMONIŲ VYKDYMAS

Ataskaitiniais metais Biuras tapo Švenčionių rajono savivaldybės administracijos vykdomo Regioninės plėtros projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Švenčionių rajone“ (toliau – Projekto) veiklų vykdymo partneriu.

Įsisavinant projekto lėšas Biuras organizavo: 4 Pirmos pagalbos praktinius mokymus, kurie vyko Švenčionėliuose, Švenčionyse, Pabradėje ir Zadvarninkuose;

56 Laikysenos koregavimo ir kraujotakos gerinimo mankštų užsiėmimus, kurie reguliariai vyko Švenčionyse ir Švenčionėliuose;

3 informacinius sveikos mitybos užsiėmimus vaikams apie sveiką maistą Švenčionėlių, Švenčionių ir Pabradės lopšeliuose darželiuose;

8 sveikos mitybos seminarus „Sveikatai palankus maistas“, kurie vyko Pabradės „Ryto“ ir „Žeimenos“, Švenčionių Z. Žemaičio gimnazijose, Adučiškio pagrindinėje mokykloje.

9. MAITINIMO ORGANIZAVIMO KOORDINAVIMAS RAJONO IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOSE

Nuo 2018 m. liepos 5 d. Biure dirba sveikatos priežiūros specialistas maitinimo organizavimui. Pagrindinis specialisto darbo tikslas - maitinimo organizavimo koordinavimas visose rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Specialistas elektroninės programos „Dietinis maitinimas“ pagalba rengia patiekalų kalkuliacines, technologines, kaloringumo korteles, taip pat perspektyvinius ir dienos valgiaraščius. Esant poreikiui rengia valgiaraščius su pritaikytu maitinimu. Valgiaraščių sudarymo ir nurašymo statistiniai duomenys 2018 m. pateikti 4 lentelėje.

4 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Sudarytų valgiaraščių skaičius su	Perspektyviniai valgiaraščiai vnt.	Sudarytų valgiaraščių skaičius	Nurašytų valgiaraščių skaičius
-----------------	-----------------------------	--	---	---------------------------------------	---------------------------------------

		pritaikytu maitinimu vnt.		vnt.	vnt.
1.	Švenčionių lopšelis darželis „Gandriukas” Sodų g. 30		1 (15 d.)	121	121
2.	Švenčionių lopšelis darželis „Gandriukas” Taikos g. 4		1 (15 d.)	121	121
3.	Švenčionėlių lopšelis darželis „Vyturėlis ”		*	*	*
4.	Pabradės lopšelis darželis „Varpelis”	1	1 (15 d.)	104	104
5.	Iš viso	1	3 (15 d.)	346	346

*pereinamuoju laikotarpiu vartotojas atliko bandomuosius darbus programoje

10. PRIVALOMOJO SVEIKATOS MOKYMO PASLAUGOS

Nuo 2011 m. Biuras vykdo licencijuotą visuomenės sveikatos priežiūros veiklą – rajono gyventojams teikia privalomojo sveikatos mokymo paslaugas.

2018 m. vykdant privalomuosius sveikatos mokymus, apmokyti 871 asmenys. Iš jų;

1. Privalomasis higienos įgūdžių mokymas - 607 asmenys;
2. Privalomasis pirmos pagalbos mokymas – 235 asmenys;
3. Privalomasis mokymas apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai - 29 asmenys.

2018 m. vykdant licencijuotą visuomenės sveikatos priežiūros veiklą į savivaldybės biudžetą uždirbta 9088,80 eurai.

11. PROBLEMOS, SU KURIOMIS SUSIDURIAMA BIURO VEIKLOJE

Specialioji tikslinė dotacija Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti savivaldybėse neužtikrina tinkamos įstaigos struktūros. Dėl šios priežasties Biuro specialistai vykdo daug papildomų darbų, nukenčia pagrindinis darbas.

12. VEIKLOS TOBULINIMO PERSPEKTYVOS

Siekiant efektyvesnių Biuro veiklos rezultatų ir tarpsektorinio bendradarbiavimo, planuojamos artimiausios veiklos tobulinimo perspektyvos:

- planuojama plėtoti suaugusiųjų sveikatos ugdymą rajono seniūnijose ir bendruomenėse;
  - stiprinti bei plėtoti socialinių partnerių tinklą;
  - tobulinti maitinimo organizavimo funkcijos vykdymą rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose.
-